

Les no decisions

Fa temps que sabem que tan important és decidir com decidir què no es decideix. Estem en moments en que aquestes *no decisions* es fan cada cop més freqüents en tota mena d'institucions, entitats i organismes. Tant a Madrid com aquí es practica aquest joc. Postergant decisions, denunciant que no els deixen decidir o simplement negant-se a prendre decisions. En moltes institucions i administracions públiques, acostumades a funcionar amb pressupostos incrementals, no saben pas què fer per seguir el que saben fer, anar tirant, però ara retallant i comprimint. Tot val per no prendre decisions que impliquin mullar-se, escollir, assumir responsabilitats per establir prioritats. Qui dia passa, any que s'acosta la recuperació, o això diuen. Costa acceptar que no tornarem on érem, i que per tant cal canviar coses més de fons.

Al sistema educatiu en general i a les universitats en particular també ajornem decisions. I això té conseqüències. Fa molts anys que dura això que en diem crisi, i les coses arriben al límit. La gerent de la Universitat Politècnica anunciava, poc abans de deixar el càrrec, que no estava clar que es pogués pagar la nòmina del desembre i que la sostenibilitat del campus era difícil. Potser són declaracions que cal situar en el fet que la UPC acabi d'escollir Enric Fossas com a nou rector, però de fet ja fa uns mesos que la nòmina dels seus professors va patir retards. A les altres universitats les coses no van gaire millor. S'acumula el deute de la Generalitat, no augmenten els alumnes, i tot i incrementar les taxes no pugen els ingressos. La gran càrrega que representa el rígid capítol de personal fa que tot sigui molt complicat. Ara es paguen de-

JOAN SUBIRATS

PROF. DE CIÈNCIA POLÍTICA, IGOP-UAB

cisions que es van prendre creant noves universitats, amb la pretensió que oferissin tota mena d'estudis i especialitzacions. És evident que els territoris collaven, però en algun moment va existir i existeix encara la possibilitat de generar un ens únic de les universitats públiques catalanes que afavoriria reunificar estudis, departaments, concentrar esforços, crear centres de recerca significatius. En definitiva, prendre decisions. Es va decidir no decidir. I el que s'ha anat fent és pressionar cap a baix, cap als equips de govern de cada universitat, fins que ara, quan ja estan quasi escanyats, la Generalitat comença a reaccionar.

El tema més sagnant és la pèrdua de talent. Investigadors de primer nivell internacional, que han guanyat places competitives molt difícils d'aconseguir com són les Ramón y Cajal, les Beatriu de Pinós, les Juan de la Cierva o les Marie Curie, veuen ara que les seves perspectives de feina i de recerca estan totalment en qüestió. L'excepció és Icrea, massa limita-

da i poc transparent. El programa Serra Húnter no acaba d'arrencar. És obvi que no tot va bé a les universitats. Pesen molt les rigideses d'un sistema funcional poc flexible i poc propici a generar feina que vagi més enllà de l'estricta compliment de les obligacions docents. Hi ha quantitats significatives de professors a les universitats catalanes dels quals no es coneix que facin recerca o que hagin publicat de manera significativa i amb impacte. I no parlo de les anomenades *revistes d'impacte*, moltes de les quals de dubtosa significació social, sinó simplement de presència en espais com Google Scholar, que treballa amb criteris molt més amplis. A partir d'aquí, sembla com si el millor fos no decidir i deixar que el temps arregli o jubili els problemes. Les autoritats acadèmiques de la Generalitat desconfien de les universitats públiques i dels instituts de recerca propis d'aquestes universitats. És una desconfiança perfectament legítima, però que hauria de venir compensada per criteris que examinessin la feina que s'hi fa, el seu grau de significació en publicacions, en recerca competitiva i en capacitat de generar impacte, transferència i disseminació social. I això vol dir fixar criteris que vagin més enllà dels ridículs (per solitaris) indicadors basats en patents, contractes i convenis amb empreses mercantils. La Generalitat només confia en els instituts de recerca externs a les universitats i que tinguin suport empresarial o financer. La recerca vinculada a les entitats socials, al tercer sector, a les dinàmiques de resposta a la crisi en el camp cooperatiu, en la innovació social, no es valora ni se sap com mesurar-la. No hem pres decisions que ens portin a un model propi. No aprofitem bé el que som i el que fem.

A la universitat pesa molt un sistema rígid poc propici a generar feina que vagi més enllà del compliment de les obligacions docents